

Ï ĐÈĐÎ ÄÀÒÀ
î ò ï òè÷-è ï î ãëää

Àâòî ð
Äæî í Ôàđí äúí

Èëþ ñòđàöèè
ï î ë Áî ñòúí

BIRD'S EYE VIEW

The Natural World

© 2019 Quarto Publishing plc
1 Triptych Place, London, United Kingdom.
Text © John Farndon
Illustrations © Paul Boston
www.quartoknows.com
All rights reserved.

ПРИРОДАТА

от птичи поглед

Текст Джон Фарндън
Илюстрации Пол Бостън
Превод Иван Раленков
© Издателство „Флюм“, 2023
1528 София, ж.к. „Дружба 1“, бул. „Искърско шосе“ 7
Търговски център „Европа“, сграда 6, тел. 02 807 85 80

Тази книга е предмет на авторско и търговско право на издателя.
Използването на текста и оформлението без съгласието на
издателя е забранено. Продаването, препродаването, заемането,
наемането и пускането в обращение по друг начин, освен по начин,
определен от издателя и закона, е забранено.

Отпечатано в Китай

ISBN 978-619-199-952-1

www.fiut.bg

Съдържание

Полет около света	4
Вода и трева	6
Полет над тропиците	8
Сини очи	14
Голямата скала	16
Зелени хълмове	18
Над гори и степи	20
Изкачване	26
Големият преход	28
Спускане	30
Към Арктика	32
Край брега	38
Поля, ливади и гори	40
Приземяване	42

Качете се на борда на балона и полетете
с нас на едно невероятно пътешествие,
за да видите Земята както никога досега.

Полет около света

Дръжте се здраво! Ще полетим над нашата планета и ще видим великолепни пейзажи и удивителни творения на природата. Ще наблюдаваме как се променят обликът на Земята и съобществата от растения и животни, когато прелитаме над различни климатични пояси и от една природна зона в друга.

ДВЕТЕ АМЕРИКИ
Ще започнем нашето пътуване от Северна Америка – от бластистата зелена низина Евърглейдс във Флорида. После ще продължим на юг към Амазонската джунгла и Гран Чако в тропическата част на Южна Америка.

НАД ТИХИЯ ОКЕАН
После ще полетим на запад, над огромния Тихи океан и ще се полюбуваме на един от най-красивите атоли.

ТИХИ ОКЕАН

СЕВЕРНА АМЕРИКА

ЮЖНА АМЕРИКА

АТЛАНТИЧЕСКИ ОКЕАН

КЪМ АФРИКА
След това ще прелетим над огромните савани на Серенгети и Масаи Мара в Източна Африка.

АФРИКА

ЕВРОПА

ИНДИЙСКИ ОКЕАН

АЗИЯ

СЕВЕРЕН ЛЕДОВИТ ОКЕАН

ТИХИ ОКЕАН

АВСТРАЛИЯ

ЮЖЕН ОКЕАН

ПОЛЯ И СКАЛИ
Накрая ще видим внушителните скални откоси по ирландските брегове, полята, ливадите и горите на Франция.

ВЛАДЕНИЯ НА ЛЕДА
Ще се отправим към Европа, за да проследим течението на една река. После ще продължим на север към мразовитата Арктика. Бррррр!

МОРЕ ОТ ТРЕВА
Ще прелетим над азиатските степи.

СКАЛИ И ХЪЛМОВЕ
Преди да полетим към магическите Гуйлински хълмове в Китай, ще видим скалата Улуру в пустинната вътрешност на Австралия.

ВНУШИТЕЛНИ ВЪРХОВЕ
После ще прелетим над Хималаите – най-високата планина в света, и ще проследим как растителността се променя нагоре по склоновете.

НАЧАЛО

КРАЙ

1 Евърглейдс, Флорида

2 Гран Чако и Амазония

3 Остров Маупити

9 Река в Уелс

10 Северна Скандинавия

11 Ирландското крайбрежие

12 Ферми и ниви

6 Азиатски степи

7 Хималаи

5 Гуйлински хълмове

8 Източна Африка

4 Улуру

Вода и трева

Евърглейдс е огромно блато, образувано от преливането на плиткото езеро Окичоби. От него изтича плитка и широка 75 км река и се влива в Мексиканския залив. Тя се разклонява на множество ръкави, които текат много бавно – с 400 метра на ден, през блата и малки тревисти островчета, и се вият край по-големи острови, обрасли с дървета.

На островите се срещат редки видове животни, като флоридската пума и белоопашатия елен, и дървета, като икако (златна слива) и гумбо-лимбо, махагон, вечнозелен дъб.

Голяма бяла чапла

В плитчините едри дългокраки птици, като розовите лопатарки и чапли, газят из водата в търсене на ракообразни.

По блатистите морски брегове растат гори от мангрови дървета. Въздушни корени се спускат от стволите им и ги поддържат като кокили в тинестото дъно. Между тях ламантини мързеливо плуват и пасат подводна растителност.

Голяма баракуда

МАНГРОВИ ГОРИ И КОРАЛОВ РИФ

ПРИТОЦИ И БЛАТА

Американски алигатор

Карибски ламантин

Розова лопатарка

Делфин афала

Мекокорубеста костенурка

Тарпон

ОСТРОВИ

Белоопашат елен

Флоридска пума

Източна индигова змия

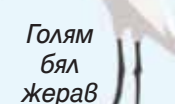

ПТИЦИТЕ НА ЕВЪРГЛЕЙДС

Американска змиешийка

Охлювоядна каня

Голям бял жерав

Голямото кипарисово блато е обрасло с блатни кипариси. Тези дървета са се приспособили да живеят залети с вода. От корените им право нагоре израстват дихателни корени (колена, пневматофори) и се подават над водата, за да поемат кислород от въздуха.

В по-бистрите ръкави на реката може да видите риби като тарпоните.

Евърглейдс е царството на алигаторите. Те дебнат в застоялата вода за невнимателни жертви.

Алигатор

Блатата са обрасли с висока до 4 метра трева меч (режеш кладий). Дългите ѝ тесни листа с остри, назъбени ръбове лесно поразяват меките тъкани на бозайниците (и кожата на човека), затова тук могат да се срещнат само алигатори, крокодили и костенурки.

В морето покрай югозападния бряг на Евърглейдс се простира коралов риф, части от който се показват над водата, оформяйки верига от коралови островчета. Във водите около тях плуват костенурки и делфини, както и баракуди, и други видове риба.

Флоридска мекокорубеста костенурка

Американска змиешийка

Афала

Охлювоядна каня

Елен кийс

Флоридска пантера

Розова лопатарка

Карибски ламантин

Полет над тропиците

По-голямата част от Южна Америка попада в тропичния климатичен пояс на Земята. Тук през цялата година е горещо, но около Екватора вали всеки ден, на други места има два сезона – сух и дъждовен, а някъде почти не вали. Ето защо природните зони и пейзажите са много разнообразни – от Амазонската тропична дъждовна гора до сухите тропични гори и саваните на Гран Чако.

Североизточната част на Гран Чако е заета от Еспинал – район с редки трънливи гори. В тях растат над 500 вида дървета, сред които и прочутото кебрачо, чието име се превежда като „чупибрадва“ – заради много твърдата му дървесина. С отдалечаването от Екватора сухият сезон се удължава и дървесната растителност става по-рядка, отстъпвайки постепенно на тревите.

Гран Чако е хълмиста равнина на юг от Амазонската джунгла, между Андите и реките Парагвай и Парана.

В някои райони тревите са толкова високи, че човек, язdec кон, може да се скрие в тях.

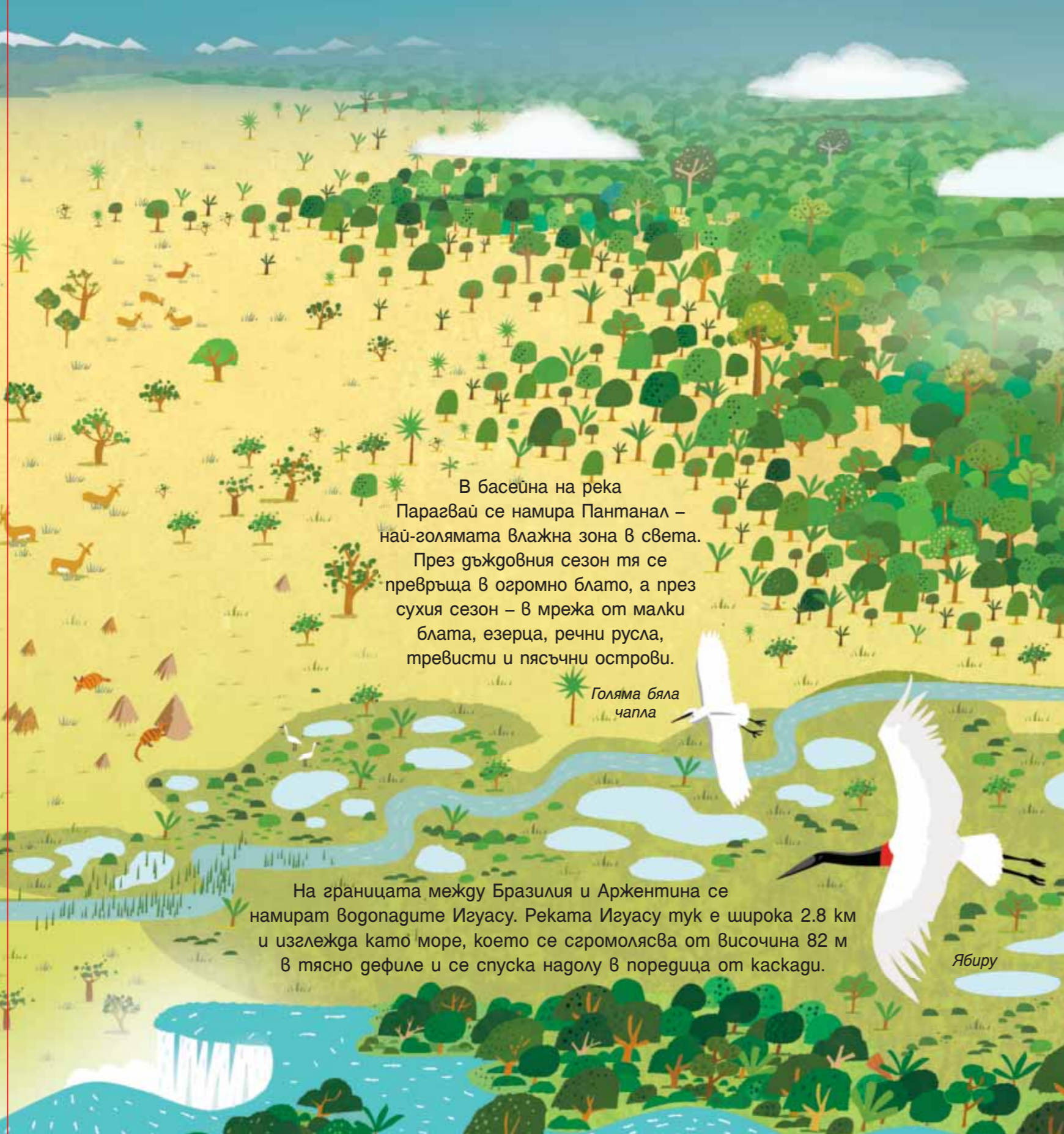
Тук може да видите мравояди и броненосци, които гушат за плячка около високите като могили гнезда на термитите.

САВАНАТА е равнина, покрита с тревы и тук-там дървета. Тя се образува там, където е твърде сухо, за да се развият гори, но не толкова, че да възникне пустиня.

Заради изобилната паша в саваната има много тревопасни бозайници.

В САВАНАТА

В басейна на река Парагвай се намира Пантанал – най-голямата влажна зона в света. През дъждовния сезон тя се превръща в огромно блато, а през сухия сезон – в мрежа от малки блатата, езерца, речни русла, тревисти и пясъчни острови.

На границата между Бразилия и Аржентина се намират водопадите Игуасу. Реката Игуасу тук е широка 2.8 км и изглежда като море, което се сгромолясва от височина 82 м в тясно дефиле и се спуска наголу в поредица от каскади.

Сред тревите дебнат хищници, като ягуара и пумата, и по-малки котки, като пампасните котки и оцелота.

ЛОВЦИ

Ягуар

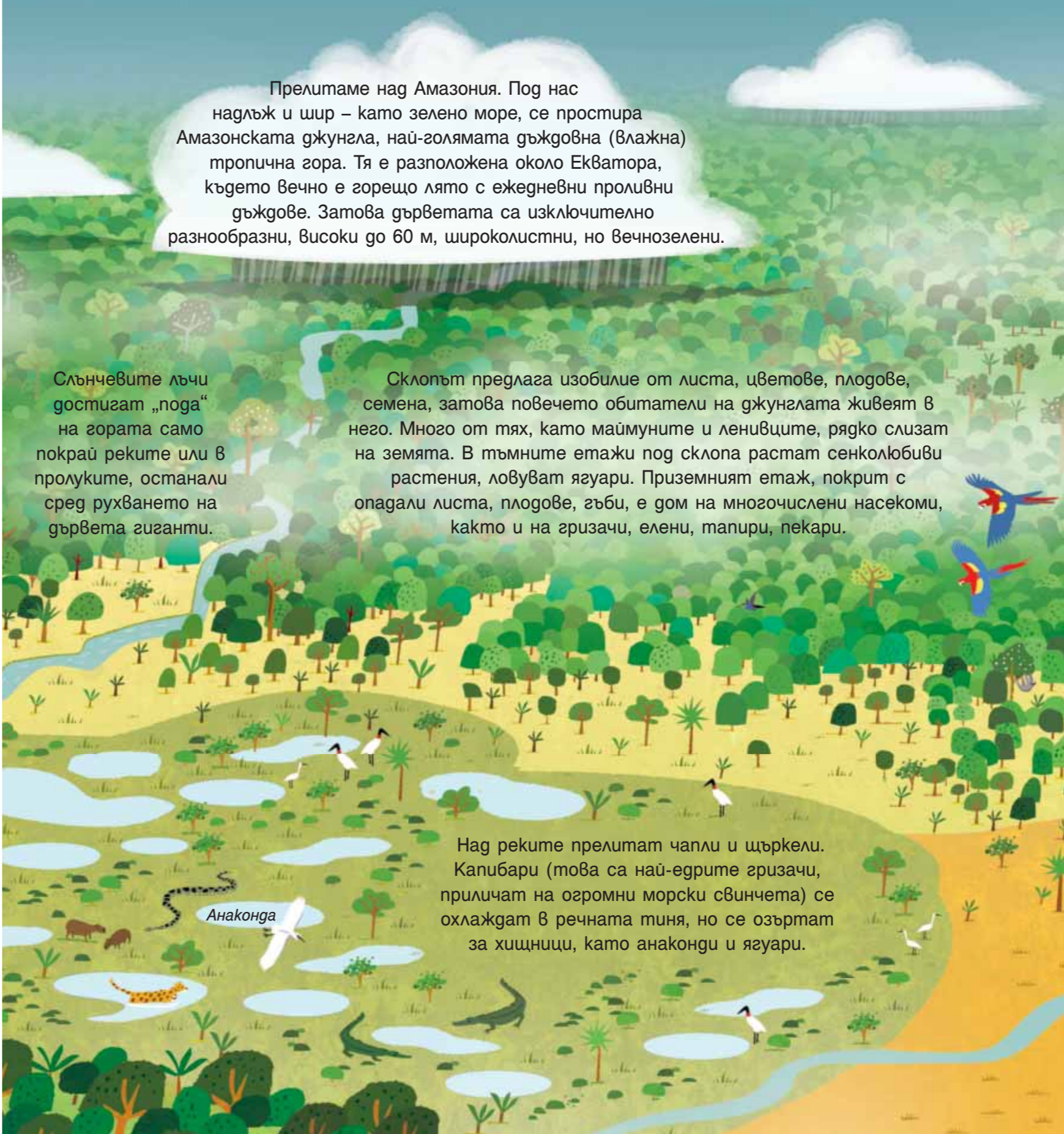
Кайман якаре

В саваната няма много укрития, но бързият бяг спасява нелетящите нандуга от граблливите птици.

ПТИЦИ В САВАНАТА

Червенокачулат кардинал

Обикновено нанду

Прелитаме над Амазония. Под нас надлъж и шир – като зелено море, се простира Амазонската джунгла, най-голямата дъждовна (влажна) тропична гора. Тя е разположена около Екватора, където вечно е горещо лято с ежедневни проливни дъждове. Затова дърветата са изключително разнообразни, високи до 60 м, широколистни, но вечнозелени.

Слънчевите лъчи достигат „пода“ на гората само покрай реките или в пролуките, останали сред рухването на дървета гиганти.

Склопът предлага изобилие от листа, цветове, плодове, семена, затова повечето обитатели на джунглата живеят в него. Много от тях, като маймуните и ленивците, рядко слизат на земята. В тъмните етажи под склопа растат сенколюбиви растения, ловуват ягуари. Приземният етаж, покрит с опаднали листа, плодове, гъби, е дом на многочислени насекоми, както и на гризачи, елени, тапири, пекари.

Над реките прелитат чапли и щъркели. Капибари (това са най-едрите гризачи, приличат на огромни морски свинчета) се охлаждаат в речната тиня, но се озъртат за хищници, като анаконди и ягуари.

ДЖУНГЛАТА

Над склопа стърчат отделни много високи дървета, наречени жалони – като бразилския орех и памуковото дърво.

Бразилски орех

Стага тапири и пекарита бродят из гората и ровят из опадалите листа за плодове и семена.

ГОРСКИ БОЗАЙНИЦИ

Пекари

Ленивец

Плякова маймуна

Стремейки се към светлината, растенията оформят 4-5 етажа по височина. Гъстите корони на високите светлолюбиви дървета, преплетени с лиани, образуват плътен покрив (склоп). Той спира слънчевата светлина и под него е тъмно, влажно и задушно.

На югоизток дърветата се разреждат и постепенно преминават във влажна савана, наричана сераго. Тя е обрасла с тревы и рехави горички.

В сераго климатът е саванен – има два сезона: по-къса суха зима и по-продължително дъждовно лято. С отдалечаването от Екватора сухият сезон става все по-дълъг.

Най-големият хищник в Амазонската джунгла е ягуарът. Но и по-малките котки, като оцелотите, са умели ловци.

Оцелот

В Амазонската джунгла са описани повече от 2200 вида птици. Папагалът червен ара обитава склопа и е един от най-разпространените видове.

ГОРСКИ ПТИЦИ

Колибри

Червен ара

Тукан

